

Wiskunde in de verdrukking

[Pauline Vos]

In het artikel Nederlandse leerlingen bij de internationale top (Euclides, 76-6, p. 226-232) schrijven we over het internationale TIMSS-onderzoek, waaruit onder andere blijkt dat er in Nederland relatief veel mannelijke wiskundeleraren zijn. Dat zou je kunnen samenvatten met de zin: wiskundeleraarschap in Nederland is een mannendomein. Of: Nederland is geen wiskunde-leraressen-land.

De redactie van Euclides haalde een zin uit onze tekst uit het verband en plaatste deze als vette tussenkop om de lay-out te verfraaien.

Wij schreven: 'Nederland is een echt wiskundeleraren-land. In bijvoorbeeld de Verenigde Staten en Vlaanderen staan in meerderheid leraressen voor de klas. In de landen van het voormalig Oostblok is het wiskundeleraarschap in de tweede klas een typische vrouwenbaan'. Hoewel wij de zin produceerden, willen we ons distantieren van de geïsoleerde slogan 'Nederland is een echt wiskundeleraren-land'.

Nederland is een echt kikkerland en een koeienland.
 Nederland is een voetballand en een vakantieland.
 Nederland is een waterland en een vergaderland. Maar
 is Nederland een echt wiskundeleraren-land? Wat zou
 dat betekenen? Zoiets als: in Nederland voelen
 wiskundeleraren zich thuis. Of: Nederland wordt door
 wiskundeleraren bestuurd. Op elke straathoek kom je
 een wiskundeleraar tegen. Zonder wiskundeleraren geen
 dijken. In iedere Nederlander schuilt een geboren
 wiskundeleraar! Nederland is een echt wiskunde-
 leraren-land!?

van wiskundeleraren bevindt zich een groeiend aantal
 vrouwen. Daarmee krijgen we dan: *Nederland is tot op
 heden een land van voornamelijk mannelijke
 wiskundeleraren.*

Maar er is nog iets anders aan de hand. Wiskunde zit
 als schoolvak in de verdrukking. Er is een groeiend
 wiskundeleraren-tekort. Ook krijgt het vak wiskunde
 maatschappelijk gezien weinig ondersteuning. Het
 feitelijk draagvlak voor mooi en degelijk
 wiskundeonderwijs is smal. Dit blijkt bijvoorbeeld uit
 het aantal uren dat er aan dit vak wordt besteed.
 Uit internationale vergelijkingen blijkt het gemiddeld
 aantal lessen voor wiskunde in de tweede klas van het
 voortgezet onderwijs in Nederland bijzonder laag te
 liggen. We komen voor een tweede klas uit op een
 gemiddelde van 94 uur per jaar, wat neerkomt op drie
 of vier lessen van 50 minuten per week. Daarmee valt
 Nederland internationaal gezien op. Het totaal van 94
 uren wiskunde voor een gemiddelde tweede klas is
 berekend uit het gemiddeld aantal klokuren per week,
 vermenigvuldigd met het gemiddeld aantal gerealiseerde
 lesweken per jaar (waarin lesuitval meegerekend is). In
 de figuur staan de cijfers voor een aantal landen die aan
 het internationale TIMSS-onderzoek deelnamen.

Nergens is de tijd voor wiskundelessen zo laag als in
 Nederland. In onze buurlanden Vlaanderen en Engeland
 wordt gemiddeld per jaar 20 uur méér aan wiskunde
 besteed. Zij hebben daarmee in één schooljaar 24
 lessen van 50 minuten extra. In de Verenigde Staten
 hebben ze met hun 144 uren per jaar dus ongeveer elke
 lesdag van de week een wiskundeles van 50 minuten
 [1].

Nederland een echt wiskunde-leraren-land? Het lijkt er
 in Nederland eerder op dat wiskunde steeds meer een
 marginale plaats inneemt in de lessentabel en dat
 wiskundeleraren (m/v) binnenkort een zeldzame soort
 zijn.

Noot

[1] Ina V.S. Mullis, Michael O. Martin, e.a., *TIMSS 1999
 International Mathematics Report*, Boston (2000)

Over de auteur

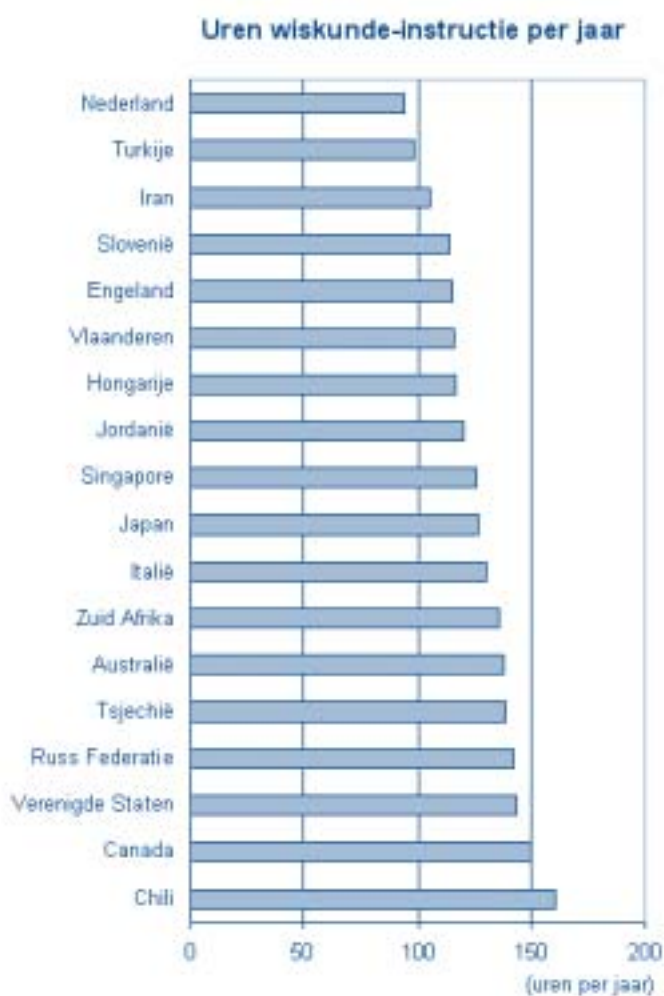
Pauline Vos (e-mail: vosp@edte.utwente.nl) is verbonden aan
 de Universiteit Twente. Zij is medewerkster aan het project
 TIMSS Nederland.

Noot van de redactie

Het artikel *Nederlandse leerlingen bij de internationale top*
 (Euclides, 76-6, p. 226-232) waarop het bovenstaande een
 mooie aanvulling is, is door toedoen van de redactie minder
 leesbaar geworden dan eigenlijk gewenst is.

Vooral door de manier waarop de figuren en de noten buiten de
 tekst zijn geplaatst, moet de lezer te vaak in de tekst heen- en
 terugbladeren.

Verontschuldigen hiervoor aan de auteurs en de lezers gaan
 dan ook hierbij.



Zo is het dus niet. We hadden moeten schrijven:
*Nederland is een land van vooral mannelijke
 wiskundeleraren.* Hieraan valt toe te voegen dat er
 momenteel steeds meer vrouwen het beroep van
 wiskundeleraar (m/v) kiezen. Onder de jonge aanwas